

Zaak 2022-253

Datum uitspraak: 15 februari 2023

Uitspraak van het College van beroep voor de examens inzake het geding tussen:

appellant,

en

de Commissie voor de examens van de Open Universiteit, gevestigd te Heerlen, verweerster.

1. Procesverloop

1.1 Bij beslissing van 27 oktober 2022 heeft verweerster appellant medegedeeld dat bij het bepalen van de tentamenuitslag van het door hem op 13 september 2022 afgelegde tentamen van de cursus De dynamiek van het goederenrecht (RS0102) een onjuistheid is opgetreden. Abusievelijk werd geen correctie op de raadkans toegepast, waardoor ten onrechte een te hoog cijfer is berekend. Verweerster heeft besloten het positieve resultaat (5,9) en certificaat ongeldig te verklaren en het positieve resultaat te verwijderen uit het studentenadministratiesysteem.

1.2 Bij beslissing van 27 oktober 2022, respectievelijk 3 november 2022 heeft verweerster appellant medegedeeld dat hij op 13 september niet in voldoende mate heeft voldaan aan de eisen die worden gesteld aan het tentamen van de cursus RS0102, De dynamiek van het goederenrecht. Het door appellant behaalde resultaat is een 4,7.

1.3 Verweerster en appellant zijn niet gekomen tot een minnelijke schikking. Appellant heeft bij e-mail van 19 januari 2023 aangegeven zijn beroep te willen doorzetten, waarna verweerster een verweerschrift heeft ingediend.

1.3 Het College heeft de zaak ter zitting behandeld op 15 februari 2023, waar verweerster, vertegenwoordigd door mevrouw prof. mr. A.L.H. Ernes, voorzitter Commissie voor de examens en mevrouw mr. M.F.R.H. Ruijschop, ambtelijk secretaris van verweerster, via videobelverbinding hebben deelgenomen aan de hoorzitting. Appellant heeft via videobelverbinding deelgenomen aan de hoorzitting.

2. Overwegingen

Het beroep van appellant

2.1 Appellant is het niet eens met de beslissing van verweerster om het positieve resultaat (5,9) en het certificaat ongeldig te verklaren en te verwijderen uit het studentenadministratiesysteem. Hij voert in algemene zin aan dat verweerster heeft gehandeld in strijd met het rechtszekerheidsbeginsel.

2.2 Appellant betoogt dat hij op 13 september 2022 het tentamen heeft afgelegd voor de cursus De dynamiek van het goederenrecht (RS0102), waarna hij uiterlijk een maand later een (positieve) tentamenuitslag ontving. Appellant voert aan dat hij mocht vertrouwen op de juistheid van de beoordeling en de toekenning van het positieve tentamenresultaat. Derhalve dient de rechtmatige situatie te worden hersteld en het resultaat weer te worden gewijzigd naar een 5,9. Appellant voert in dit verband het volgende aan.

- 2.2.1 Ter ondersteuning van zijn argument verwijst appellant naar diverse uitspraken van de Centrale Raad van Beroep (ECLI:NL:CRVB:2016:3523 en ECLI:NL:CRVB:2007:BA1958). Appellant beschrijft dat de Centrale Raad van Beroep herhaalt dat volgens vaste rechtspraak een bestuursorgaan in beginsel een gemaakte fout mag herstellen, mits het besluit om te herstellen niet in strijd is met het rechtszekerheidsbeginsel en ook geen sprake is van strijd met geschreven of ongeschreven recht of enig ander algemeen rechtsbeginsel. Appellant vult aan dat onder meer van belang is dat de betrokken partij redelijkerwijs had kunnen begrijpen dat het oorspronkelijk besluit onjuist was en er rekening mee had moeten houden dat de gemaakte fout na ontdekking zou worden hersteld.
- 2.2.2 Desgevraagd voert appellant aan dat hij niet op de hoogte was van de bevoegdheid van verweerster om een tentamen (achteraf) ongeldig te verklaren, verweerster heeft dit niet aangevoerd in haar schriftelijke verweer. Appellant meent dat de genoemde bevoegdheid van verweerster impliceert dat studenten altijd moeten twijfelen aan de juistheid van een tentamenuitslag en/of certificaat. Dit kan volgens appellant niet de intentie zijn van verweerster en de Open Universiteit. Er moet wel enige zekerheid geboden kunnen worden aan studenten. Hij moet uit kunnen gaan van de juistheid en geldigheid van de uitslagbrief en/of het certificaat.
- 2.2.3 Appellant betoogt desgevraagd dat van studenten niet kan worden verlangd dat zij volledig op de hoogte zijn van de bepalingen in de Onderwijs- en Examenregeling en/of het Examenreglement. Het argument van verweerster dat appellant zelf het tentamenresultaat had kunnen berekenen op basis van een formule die vermeld wordt in bijlage 9 "Richtlijnen voor de berekening van cijfers en het vaststellen van de cesuur" van het Examenreglement, vindt appellant onterecht. Verweerster moet volgens appellant rekening houden met hetgeen studenten redelijkerwijs weten en begrijpen. Appellant betoogt dat hij meer waarde hecht aan de uitslagbrief van verweerster, dan aan de mogelijkheid om zelf de tentamenuitslag te kunnen berekenen.
- 2.2.3 Desgevraagd voert appellant aan dat sinds de ingebruikname door de Open Universiteit van het nieuwe tentamensysteem ANS, hij na afronding van het tentamen geen melding meer te zien krijgt op het beeldscherm met het aantal foutief beantwoorde vragen en/of het

voorlopige tentamenresultaat. Appellant weet niet hoeveel (score)punten hij heeft behaald. Deze informatie is nodig om het tentamenresultaat te kunnen berekenen.

Het standpunt van verweerster

2.3 Verweerster stelt dat de Open Universiteit op 12 september 2022 een nieuw tentamensysteem in gebruik heeft genomen. In dit nieuwe systeem wordt de raadkanscorrectie op meerkeuzevragen toegepast nadat deze is aangevinkt. In geval van appellant werd de correctie op de raadkans niet aangevinkt. Na constatering van de fout, werd appellant hiervan op de hoogte gebracht. Verweerster voert aan dat de eerste tentamenuitslag onrechtmatig tot stand is gekomen, waardoor de examinerator de uitslag opnieuw heeft vastgesteld met toepassing van de raadkans.

2.4 Verweerster betoogt in algemene zin dat tentamenresultaten worden vastgesteld, rekening houdend met de raadkans. Studenten hebben recht op een uitslagbrief en een erkend certificaat, wanneer aan de vereiste beheersingsstandaard wordt voldaan. Verweerster voert in dit kader het volgende aan.

- 2.4.1 Verweerster betoogt onder verwijzing naar artikel 4:16 lid g van OER dat een student een uitslagbrief (besluit) ontvangt wanneer aan de certificeringseisen van een cursus worden voldaan. Indien een student aan de voorwaarden voldoet ontvangt de student naast de uitslagbrief tevens een erkend certificaat, aldus artikel 4:16 lid h van de OER. Verweerster stelt dat het certificaat geen besluit is volgens de OER.
- 2.4.2 Voorts voert verweerster aan dat volgens artikel 2.2.5. van Examenreglement een cursus (pas) is behaald indien de cursus wordt afgerond met een tenminste een 5,5.
- 2.4.3 In artikel 4:17 lid b van de OER staat dat verweerster bepaalt op welke wijze de cesuur wordt vastgesteld, rekening houdend met de vereiste beheersingsstandaard en de raadkans.
- 2.4.4 In het Examenreglement is in artikel 2.2.5. lid 2 opgenomen dat bij meerkeuzevragen een correctie plaatsvindt voor de raadkans, verder dat de richtlijnen daaromtrent zijn opgenomen in bijlage 9 van het Examenreglement.

2.5. Desgevraagd betoogt verweerster dat zij bevoegd is een tentamen ongeldig te verklaren, wanneer sprake is van een onregelmatigheid en het kennen en kunnen van de student niet vastgesteld kan worden of het tentamen niet geborgd kan worden. Verweerster voert aan dat hoewel zij bevoegd is tentamenuitslagen en/of certificaten ongeldig te verklaren, zij niet de indruk wil wekken dat veel tentamenuitslagen en/of certificaten ongeldig worden verklaard. Meer in het bijzonder voert verweerster aan dat in deze zaak sprake is van een menselijke fout, hetgeen volgens verweerster niet vaak voorkomt.

2.6 Verweerster voert aan dat de individuele rechtszekerheid werd afgewogen tegen het algemene belang dat verweerster dient. Verweerster heeft een borgende taak en dient ervoor te zorgen dat de besluiten die zij afgeeft correct zijn.

Het oordeel van het College

2.7 Het College stelt voorop dat de taken en bevoegdheden van het College niet strekken tot het opnieuw beoordelen van de beslissing van verweerster. Het College toetst of de beslissing voldoende zorgvuldig tot stand is gekomen en of zij genoegzaam is onderbouwd. Dit brengt met zich dat de beslissing van

verweerster slechts voor vernietiging in aanmerking komt als die in strijd is met enige regel van geschreven of ongeschreven recht.

2.8 Naar het oordeel van het College is, toetsend binnen de hierboven aangegeven grenzen, op grond van de gedingstukken en het verhandelde ter zitting en op grond van de door verweerster verstrekte onderbouwing, van oordeel dat de beslissing van verweerster in rechte standhoudt. Dat oordeel berust op de volgende overwegingen.

- 2.8.1 Het College overweegt in lijn met de vaste rechtspraak waar appellant ook naar verwijst, dat een bestuursorgaan in beginsel een gemaakte fout mag herstellen. Het College overweegt dat verweerster kan worden aangemerkt als een bestuursorgaan. Het College merkt op dat verweerster handelt als bestuursorgaan en opereert in een bestuursrechtelijk kader. Verweerster kan alleen beslissingen nemen op basis van een bevoegdheid die voortvloeit uit de wet.
- 2.8.2 Het College stelt vast dat verweerster op grond van artikel 4.16 van de OER wo-bacheloropleidingen bevoegd is een tentamen of een onderdeel daarvan ongeldig te verklaren, als een juist oordeel omtrent kennis, inzicht en vaardigheden van de student op basis van het tentamen of dat onderdeel niet mogelijk is gebleken of wanneer sprake is van een onregelmatigheid en het kennen en kunnen van de student niet vastgesteld kan worden of het tentamen niet geborgd kan worden. Dit kan tot gevolg hebben dat, wanneer de uitslag voor het tentamen reeds is vastgesteld, deze uitslag alsnog als niet rechtmatig tot stand gekomen wordt beoordeeld en ongeldig wordt verklaard. Indien van toepassing, wordt het onterecht afgegeven certificaat eveneens ongeldig verklaard door de Commissie voor de examens en verwijderd uit het studentadministratiesysteem. De regels en procedures hierover zijn opgenomen in het Examenreglement.
- 2.8.3 Het College overweegt dat verweerster gevolgd kan worden in haar verweer dat de tentamenuitslag niet rechtmatig tot stand is gekomen omdat geen rekening gehouden werd met de raadkans zoals genoemd in artikel 4.17 van de OER wo-bacheloropleidingen
- 2.8.4 Het College stelt vast dat volgens artikel 2.2.5 van het Examenreglement bij meerkeuzevragen een correctie plaatsvindt voor de raadkans. Dit wordt nader uitgewerkt in bijlage 9 van het Examenreglement.
- 2.8.5 Het College stelt vast dat het Examenreglement en de Onderwijs- en Examenregeling te vinden zijn op de website van de Open Universiteit (www.ou.nl/documenten)
- 2.8.6 Het College overweegt dat op basis van het bovenstaande niet gekomen kan worden tot het oordeel dat sprake is van een schending van het rechtzekerheidsbeginsel, noch van schending van geschreven of ongeschreven recht of enig ander algemeen rechtsbeginsel. Het beroep dat appellant heeft gedaan op uitspraken van de Centrale Raad van Beroep kan hem dus niet baten. Het College erkent dat appellant nadeel heeft geleden, maar merkt op dat verweerster binnen de grenzen van haar bevoegdheid heeft gehandeld. Appellant had rekening moeten houden met het gegeven dat een tentamenuitslag en/of certificaat ongeldig verklaard kan worden en dat een gemaakte fout na ontdekking kan worden hersteld. Bovendien is de foutieve tentamenbeoordeling niet onredelijk laat herroepen. Daar komt bij dat er een groot maatschappelijk belang in gelegen is dat een tentamen in het kader van een academische opleiding wordt beoordeeld op grond van de daarvoor geldende normen en dat fouten die daarbij eventueel gemaakt zijn, worden rechtgezet. Daarom moet worden

geoordeeld dat de door appellant ondervonden nadelige gevolgen niet onevenredig zijn in verhouding tot de met het besluit te dienen doelen.

Conclusie

2.9 Het bovenstaande leidt tot de conclusie dat het beroep ongegrond is. Appellant krijgt geen gelijk en de ongeldigverklaring en herziening van het tentamenresultaat blijft dus in stand.

3. Beslissing

Het College

Rechtdoende:

verklaart het beroep ongegrond.

Deze uitspraak is gedaan door mr. Th.M. Schelfhout, voorzitter en dr. R. van Bree, dr. E.E. den Hartog-de Haas, drs. I.V. Storm-Stevelmans en mr. S. van der Waal, leden, in tegenwoordigheid van S.E.M. van der Westen LLB als secretaris

w.g. de secretaris,

w.g. de voorzitter,

S.E.M. van der Westen LLB

mr. Th.M. Schelfhout

voor eensluidend afschrift,

S.E.M. van der Westen LLB

Als u het niet eens bent met dit besluit van het College van beroep voor de examens, kunt u binnen 6 weken na de verzenddatum van dit besluit beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS), Postbus 20019, 2500 EA Den Haag of via het [webformulier](https://www.raadvanstate.nl/studentenzaken/). Alle informatie daarover vindt u op de website www.raadvanstate.nl/studentenzaken/.